

Úterý 18. 8.

FESTIVAL MEDIÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zahajovací dopoledne Festivalu mediálního vzdělávání

CineStar, Radlická 3179, 150 00 Praha 5 – Anděl

10:00–12:00

CineStar

Panelová diskuze na téma tiktokizace politiky

13:00–14:15

Místnost 1

Městská knihovna Tábor: Městečko Kybernetov

„Městečko Kybernetov“ je lekce pro žáky 1.–4. tříd ZŠ zaměřená na mediální gramotnost, fungování digitálního prostředí, prevenci kyberšikany, kybergroomingu a netolismu i digitální psychohygienu. Pomocí simulace a diskuze rozvíjí kritické myšlení, práci s online obsahem a vnímání dopadů technologií na zdraví. V bezpečném prostředí knihovny se děti učí bránit manipulaci, chápat soukromí a digitální rovnováhu. Aktivita je v souladu s RVP v oblastech Informatika a Člověk a zdraví. Lekci vedou Barbora Tychtlová, Ivana Stárková, Jaroslava Stisková a Šárka Samcová.

Místnost 2

Seznam.cz: Mediální gramotnost hrou

Změřte si síly v kvízu, který prověří vaši schopnost odhalovat manipulace, konspirační teorie i chyby naší mysli. Po společné hře vám kvíz předáme, abyste jej dále mohli hrát ve svých knihovnách a na školách. Lekci povede přední expert na média a dezinformace Peter Jančárik, který stál u zrodu projektu Konspirátori.sk.

Místnost 3

JSNS: Šíření radikálních a extremistických myšlenek online

Co je manosféra a kdo jsou incelové? Nová lekce JSNS ukazuje, jak se na sociálních sítích šíří a normalizují antifeministické a misogynní narativy. Na základě analýz online fór, výpovědí bývalých členů a komentářů odborníků sleduje, jak incelská komunita formuje pohled svých členů na svět a jaká rizika to přináší online i offline. Workshop pracuje s konkrétními výroky, jejich významem, kontextem i motivacemi autorů. Zároveň rozvíjí dovednosti pro věcnou a bezpečnou diskuzi, reakci na problematické výroky i vyjádření nesouhlasu bez zbytečných konfliktů. Nabízí také praktické aktivity pro výuku mediální gramotnosti založené na metodice JSNS.

Místnost 4

AI dětem: Vliv generativní AI na propagandu

Workshop vám přiblíží svět propagandy v digitálním prostředí, ve kterém ji dnes snadno dokáže vytvářet generativní umělá inteligence. Společně si ukážeme, jak lze tvorbu propagandistického obsahu automatizovat a jaké mechanismy za tím stojí. Naučíme se kriticky posuzovat informace, se kterými se setkáváme online, a lépe porozumíme vlivu umělé inteligence na podobu i účinnost propagandy. Naučíme se popsat konkrétní scénáře, v nichž generativní AI zásadně mění způsob, jakým propaganda vzniká a působí. Lekci povede Barbora Karpíšková.

14:30–15:45

Místnost 1

Seznam se s médii & Jiří Svoboda: Jak na školní média

Michal Kaderka, lektor části Seznam se s médii, autor podcastu Mezi námi: Mediální výchova, učitel na Gymnáziu Paměti národa a autor učebnice Svět médií, a tvůrce a bývalý novinář Jiří Svoboda povedou workshop o tom, jak rozjet školní médium – časopis či podcast. Zaměří se na technické minimum, obsah i nejčastější chyby. Workshop je vhodný i pro knihovníky spolupracující se školami. Jiří Svoboda pracuje na volné noze a má zkušenost i z výuky na Střední škole Futurum.

Místnost 2

**Cyrlometodějské gymnázium, ZŠ a MŠ v Prostějově:
Různorodé aktivity z oblasti mediální výchovy nejen do hodin ČJ**

Ověřování informací, fakta a názory, argumentační fauly, manipulace, algoritmy, reklama, význam veřejnoprávních médií, kreativní využití AI i radost z tvoření – to vše jsou témata, o kterých by se ve škole mělo pravidelně mluvit i pracovat. Workshop učitelky Jany Ligurské nabídne aktivity, které nezaberou celou hodinu a lze je snadno začlenit do běžné výuky humanitních předmětů a jazyků. Vyzkoušíte si, jak při výuce svého předmětu zároveň rozvíjet mediální gramotnost.

Místnost 3

**Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích:
Rodina Onlajnova**

Rodina Onlajnova tráví v online světě hodně času. Nikdo z Onlajnových ale netuší, jaké nástrahy a nebezpečí na internetu číhají. Naštěstí se na scéně objevuje internetový superhrdina, který celé rodině s pohybem na síti pomůže. Lekce mediální gramotnosti realizovaná pomocí divadla kamishibai je určena pro děti z mateřských škol a nižších tříd prvního stupně základních škol.

Místnost 4

Fakescape: Zachraňte prázdniny

Workshop představí únikovou hru Zachraňte prázdniny jako praktický nástroj pro výuku mediální gramotnosti a kritického myšlení. Účastníci si zahrájí hru a na vlastní kůži zažijí práci s informací a rozpoznávání misinformací. Důraz je kladen na aktivní zapojení a společnou reflexi herní situací, které vycházejí z reálného mediálního prostředí. Ve druhé části se zaměříme na to, jak hra funguje z pohledu výuky. Vysvětlíme její principy, použité metody a ukážeme, jak lze únikovou hru nebo její jednotlivé prvky využít i při výuce dalších témat. Prostor dostane také sdílení zkušeností a diskuze nad tím, jak hru přizpůsobit různým věkovým skupinám a výukovým cílům.

18:00–20:00

Pub kvíz (lokace bude upřesněna)

Zábavnou formou objevíme, co víme o médiích a při tom se poznáme všichni navzájem, než festival pořádně začne. Získáte kontakty a přátele, na které se budete moct obrátit, až budete řešit mediální vzdělávání po skončení festivalu.

FESTIVAL MEDIÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

9:00–10:15

Místnost 1

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě: Mediální olympiáda jako nástroj mediálního vzdělávání

Workshop nabídne ohlédnutí za posledním ročníkem Mediální olympiády a představí možnosti jejího využití ve škole. Účastníci se seznámí se soutěžními částmi, organizačním i obsahovým zázemím a důvody zvoleného formátu i disciplín. Součástí bude sdílení zkušeností, reflexe akce i zpětná vazba studentů a pedagogů, která ovlivnila další úpravy. Workshop představí také veřejné výstupy olympiády a inspiraci pro práci s materiály ve výuce mediální výchovy, společenských věd i českého jazyka a literatury. Workshop povedou Jakub Klimek Maruš a Andrea Szczytková.

Místnost 2

ZŠ Ludovíta Fullu, Košice: Mezi informacemi a fakty

Mezi informacemi a fakty vzniká prostor pro kritické myšlení. Tento interaktivní workshop představí dynamické a kreativní metody pro rozlišování faktů od názorů, čtení multimodálních textů, odhalování manipulace i vědomou reflexi vlastního myšlení. Cílem je nabídnout účastníkům metody a strategie, které mohou ihned využít při ranních kruzích, ve výuce i v knihovnické praxi. Workshop povede Alena Rapčan Štrompová, držitelka ocenění Učitelská osobnost Slovenska.

Místnost 3

OpenEye: Tady, tady se to stalo: Naše současnost je historie budoucnosti

IWalks je vzdělávací aplikace, která propojuje svědectví z archivu USC Shoah Foundation s autentickými místy, kde se popisované události odehrály nebo k nimž se vztahují. Na konkrétních lokalitách pomáhá porozumět tomu, jak se z individuálních lidských osudů stává velká historie – ne vzdálená a odosobněná, ale prožitá lidmi, jako jsme my, v místech, která známe. IWalk lze využívat společně s multimediální e-learningovou platformou IWitness. Aplikaci a platformu představí Martin Šmok z OpenEye, z.s.

Místnost 4

Konsent: Jak učit o pornografii

Účastnice a účastníci si prožijí lekci sexuální výchovy věnované pornografii. Lekce vede zúčastněné prostřednictvím modelových příběhů a dalších interaktivních metod ke schopnosti kriticky vyhodnotit možný vliv sledování porna na intimní vztahy a na očekávání, která lidé mají od sebe, svých těl a těl svých partnerů nebo partnerek. Lekci připravil spolek Konsent, který se dlouhodobě věnuje prevenci sexuálního násilí a zkvalitňování sexuální výchovy. Lekce je primárně určena pro vyučující 8. a 9. tříd ZŠ a prvních ročníků SŠ.

10:30–11:45

Místnost 1

Nadační fond nezávislé žurnalistiky: DemocraTICon: Jak učit informační dovednosti zážitkem

Ve workshopu si vyzkoušíte, jak vypadá soutěž DemocraTICon, která rozvíjí digitální dovednosti, informační a mediální kompetence a kritické myšlení. Ukážeme vám, že k tvorbě webu nebo aplikace dnes stačí správný prompt a kreativní nápad. Vyzkoušíte si praktický úkol zaměřený na digitální bezpečnost, hodnocení médií v praxi formou analýzy důvěryhodnosti médií inspirovanou metodikou Media Ratingu NFNŽ. Naučíte se, jak podobné aktivity využít při rozvoji mediální gramotnosti studentů. Workshopem provede Klára Tejchman a Kamila Plísková. při jejich přípravě.

Místnost 2

NPI ČR: Jak se žáky rozlišovat realitu, manipulaci a obraz vytvořený algoritmem

Fotografie a video už nejsou samozřejmým důkazem reality. Workshop představí výukovou aktivitu Autentický obraz vs. AI, která propojuje vizuální média, kritické myšlení a digitální kompetence a ukazuje, jak žákům pomoci rozlišovat mezi autentickým obrazem, manipulací a obsahem generovaným umělou inteligencí. Účastníci si vyzkoušejí, jak se žáky analyzovat obraz jako zdroj informace, rozpoznávat zásahy AI a otevírat etické otázky spojené s jejím využíváním. Důraz je kladen na smysluplné zapojení AI do výuky jako nástroje porozumění současnému mediálnímu světu, nikoli jen jako hrozby. Workshop povede učitelka Pavlína Jurzykowská Kudláčková.

Místnost 3

FF UJEP: Zrada, hrdinství, kolaborace v době poslední velké války

Na základě filmových ukázek a několika písemných pramenů se společně zamyslíme nad tím, kdo je hrdina a zrádce. Je možné, že se z hrdiny stane zrádce a z hrdiny zbabělec? Workshop povede Josef Märč, který vyučuje na FF UJEP a Gymnáziu Chomutov.

Místnost 4

Zvolši.info: Mezi fakty a emocemi aneb Jak se nepohádat (nejen) u nedělního oběda

Umíte si ověřit zdroje, ale rozhovor s člověkem, který věří konspiracím nebo dezinformacím, je vyčerpávající a frustrující? Workshop se zaměřuje na moderování náročné diskuze a zvládání vyhrčených rozhovorů, což je dnes klíčová dovednost napříč profesemi, včetně učitelů a knihovníků. Nabídne pohled na to, proč samotná fakta v argumentaci často nestačí a co může fungovat lépe. Účastníci se seznámí s praktickými postupy, jak oddělit emoce od obsahu sdělení, nastavovat hranice a předcházet eskalaci konfliktu.

12:45–14:00

Místnost 1

Komunitní škola Chomutov: Naučme děti pobývat bezpečně v online prostředí

Workshop se zaměřuje na principy bezpečného pohybu v online prostředí, ochranu osobních dat a kritické myšlení v digitálním prostoru. Účastníci se seznámí s tím, jak v hodinách pracovat s algoritmy sociálních sítí, s efektem králičí nory a formováním informační reality. Ukážeme si a vyzkoušíme konkrétní příklady přímo z hodin mediální gramotnosti tak, aby učitel rozvíjel kritické myšlení žáků nejen při užívání sociálních sítí.

Místnost 2

Helceletka, Středisko volného času Brno: Mít své křeslo. Mít svůj hrad. A nakonec i celý svět

Workshop podporuje čtenářství a čtenářskou gramotnost s využitím technologií, kritického myšlení a mediálního vzdělávání. Ukazuje, jak propojit Josefa Ladu s umělou inteligencí, Zdeňka Millera s plagiatstvím, Josefa a Karla Čapkovy se soupeřením fanoušků psů a koček a Ondřeje Sekoru s možností internetu. Zaměřuje se na to, jak získat děti pro čtení, vzbudit a udržet jejich zájem a rozvíjet rozhovory o tom, co čteme, posloucháme a sledujeme. To vše bez obav, s humorem a nadhledem, v propojení toho nejlepšího z prvostupňového vzdělávání, knihovnické praxe a volnočasové pedagogiky. Lekci provede Helena Hubatková Selucká.

Místnost 3

ZŠ Vrchlabí: Dezinformace a propaganda napříč dějinami: mediální gramotnost nejen v hodinách dějepisu

Účastníci workshopu si vyzkoušejí, jak s pomocí pramenů z různých historických epoch rozvíjet mediální a historickou gramotnost. Na konkrétních ukázkách budou analyzovat vznik, šíření i dopady manipulativních sdělení v různých historických kontextech – od dezinformační kampaně starověkých Římanů přes méně zmiňované negativní důsledky knihtisku až po totalitní zprávanou a dezinformační tajnyky službu, které životy zachraňovaly i ničily. Odnosou si konkrétní metodické inspirace využitelné nejen v dějepise a výchově k občanství. Workshop povede Pavel Žalský.

Místnost 4

Faketicky: Finanční gramotnost v online světě

Kolik stojí „zadarmo“ a proč nám reklama nabízí přesně to, co chceme? Workshop ukáže, jak firmy v online světě vydělávají a jaké strategie používají, aby nás přiměly utráct. Zaměří se na témata, která zaujmou i děti – loot boxy, mikrotransakce, herní mechanismy připomínající hazard, reklamu, influencersy, investice, předplatná i digitální měny. Účastníci si prostřednictvím aktivit vyzkoušejí a pochopí, jak si udržet kontrolu nad vlastními financemi ve světě online nákupů a her. Workshopem provede Valérie Štylerová.

15:00–16:30

Exkurze 1

Seznam Zprávy – podcastová sekce

Zpravodajská redakce české internetové jedničky, společnosti Seznam.cz, poskytuje českým posláv svůj servis od roku 2016. Nabízí nejen klasické zpravodajské články, ale i autorské komentáře, investigativní kauzy a byznysové analýzy. Pod hlavičkou Seznam Zpráv vzniká také několik velmi úspěšných podcastů, jako jsou například 5:59, Ptám se já, Vlevo děle nebo Ve vatě.

Exkurze 2

Seznam Zprávy – investigativní redakce

Investigativní redakce Seznam Zpráv patří k nejvýraznějším novinářským týmům v Česku. Zaměřuje se na odhalování závažných kauz, korupce a zneužívání moci a staví na důsledném ověřování informací, analýze dat a dlouhodobém sledování témat s dopadem na veřejný život. Využívá terénní reporting, práci se zdroji, moderní analytické nástroje i datovou žurnalistiku.

Exkurze 3

Rádio Expres FM a Classic Praha

Expres FM je původně metropolitní rádio se zaměřením na současnou a kvalitní hudbu, které reflektuje aktuální dění na hudební světové scéně. Drží krok s respektovány ostatních českých stanicí, čímž se odlišuje od hudební nabídky ostatních českých rádií. Dnes vysílá v řadě krajských měst a poslouchat ho můžete také online. Rádiová stanice Classic Praha hraje klasickou a filmovou hudbu. V éteru i na svém webu ale přináší informace ze současného tuzemského a světového kulturního dění u nás i ve světě. Stejně jako rádio Expres FM lze stanici poslouchat i online.

Exkurze 4

Vydavatelství Borgis

Společnost Borgis, a.s., je jedním z nejvýznamnějších vydavatelství v České republice, které zajišťuje vydávání celostátního deníku Právo a obsah pro online weby Novinky.cz, Sport.cz, Super.cz, Proženy.cz a Garáž.cz. V roce 2024 došlo k integraci printové redakce Práva s online redakcí Novinky.cz, a obě média tak těží ze vzájemné synergie. Kromě psaných textů vzniká ve vydavatelství i řada speciálních projektů, podcastů a videocastů, jejichž studia návštěvníci exkurze navštíví, stejně jako newsroomy většiny zmíněných titulů.